

بسیج برای جوانان، شورآفرین؛ برای دوستان، امیدآفرین و برای دشمنان، بیم آفرین است.

امام خامنه ای (مدظله العالی) ۱۳۸۴/۰۷۲

ویژه نامه سوم تدبر

تأمل در روش های تدبر

گزارش عملکرد کارگروه روش های تدبر کلمه ای

|| راحله دوستی

راهکارهایی برای یادگیری بهتر کتاب و تسهیل در آموزش آن به سایر مخاطبان، را در رأس برنامه های خود قرار داده است.

در سال های گذشته تلاش هایی برای تشکیل جمع ها و گروه های مختلف برای مباحثه کتاب و همین طور نوشتن طرح درس هایی به جهت مجازی سازی آن شکل گرفت. پرده نگارهایی جهت معرفی کتاب تهیه شد. طرح درس آموزش مجازی کتاب با ارائه آزمون هایی از مخاطبان مجازی تکمیل شد و در حال بازنگری و تقویت محتوا و آزمون ها می باشد.

این روند هم چنان ادامه دارد و خانم ها منزوی و قیصری با تشکیل گروه هایی از مریبان و علاقه مندان به مباحث این کتاب، سعی در مطالعه بهتر آن نمودند. مباحثه هایی با مریبان این کتاب به صورت هفتگی برگزار می شود و در این جلسات به تبادل نظر در مورد نحوه تدریس و جمع آوری سوال ها و یافتن پاسخ های مناسب پرداخته می شود.

از برنامه هایی که در سال جاری برگزار شده است می توان به موارد زیر اشاره کرد:

۱. برگزاری مرور مباحث اصلی کتاب در قالب هشت جلسه به صورت فشرده
۲. برگزاری جلسه های مباحثه اعضای کارگروه پیرامون کتاب
۳. تنظیم سند کارگروه تدبر کلمه ای
۴. تهیه آیین نامه اجرایی جهت استفاده مریبان
۵. دسته بندی مخاطبان در مواجهه با کتاب و طراحی آزمون هایی برای هر سطح

۶. برگزاری کارگاه سیر کلی کتاب و پیاده سازی روش های تدبر کلمه ای در سوره مبارکه محمد.

با توجه به نوع فعالیت هایی که در این خصوص احساس نیاز می شد، کارگروه جهت تمرکز بیشتر بر روی مباحث، فعالیت های خود را به سه بخش تفکیک نموده است:

۱. مباحثه با مریبان تدبر کلمه ای و پرسش و پاسخ هایی در خصوص کتاب و شیوه ارائه آن (با مسئولیت خانم منزوی).
۲. در بخش دوم از فعالیت ها، خانم قیصری با توجه به ضرورت آموزش مجازی، بر روی طرح درس ها و شیوه های اجرای مجازی متمرکز شده اند.

کتاب تدبر کلمه سومین جلد از مجموعه کتاب های روش های تدبر در قرآن است. در این کتاب ضرورت پرداختن به کلمه مورد توجه قرار می گیرد. با توجه به ضرورت یادگیری کلمه های قرآن کارگروهی برای این کتاب تشکیل شده است.

در ابتدا شاید لازم است برخی نکات را جهت یادآوری اهمیت پرداختن به کلمه های قرآن و داشتن رویکرد کلمه ای در مواجهه با قرآن را از نکات و فرمایشات استاد اخوت در خصوص کتاب کلمه ای با یکدیگر مرور کنیم:

- ورود در ساحت آیات و سوره ها به وسیله مشاهده کلمات و فهم کلمات و فهم ارتباطات کلمات اتفاق می افتد. هر کلمه ای دارای مفهوم، معنا و مصادیق متعددی است که با ارتباط با سایر کلمات محدود پیدا می کند و قابلیت مشاهده دقیق تری برای آنها پیدا می شود.

- نسبت بین کلمات با هم در عالم تکوین و متن، نسبتی قابل محاسبه و قابل مشاهده است. تمایز بین معانی و مفاهیم توسط کلمات رخ می دهد و اگر نبودند، علم قابل انتقال نبود و نیز علم قابل حفظ و طبقه بندی نمی شد و اساس علمی پدیدار نمی گشت.

- فهم قرآن بدون فهم کلمات ممکن نیست لذا لازم است افراد در خصوص معانی کلمات قرآن اهتمامی جدی داشته باشند، به ویژه نسبت به ارتباطات کلمات با هم و در طول زمان علم آموزی نمایند.

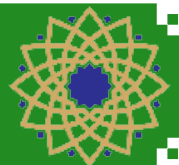
- در این مواجهه هر قدر کلمه مصداقی تر معنا شود یعنی عینی تر دانسته شود، فهم بیشتر را به ارمغان می آورد و هر چه معنایی تر دانسته شود و به مصداق دست نیابد از کاربرد و استفاده دورتر می شود.

- تحلیل درست کلمات به معنای ورود به حریم سوره است و نشناختن کلمات باعث عدم اذن ورود به سوره می شود.

- در این صورت تبدیل سوالات و مسائل پیرامونی و محیطی به موضوعات و کلمات، تنها در صورت فهم معنای کلمات اتفاق می افتد.

- برای چنین ورودی، نظم و آداب خاصی وجود دارد که روش های تدبر بر آن تاکید دارد.

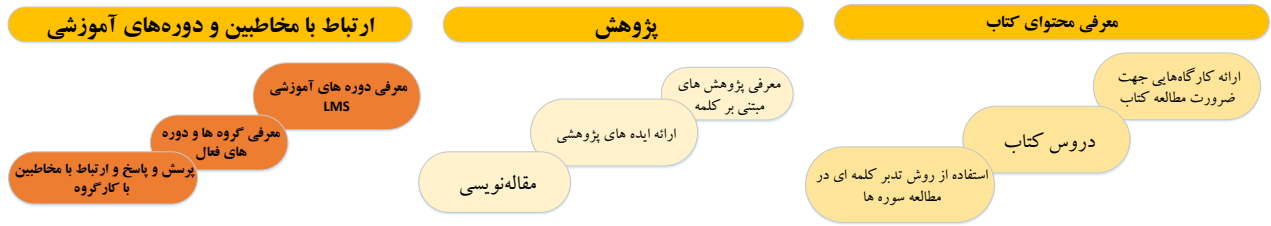
با توجه به این نکات و نکات بسیار زیادی که در خصوص ضرورت یادگیری کلمات قرآن و تدبر در قرآن با رویکرد کلمه ای وجود دارد، کارگروه تدبر کلمه ای با حضور عزیزانی از مدرسه قرآن و عترت علیه السلام، سعی بر یافتن

مخاطبان مختلف، فراهم آوردن بسترهای پژوهشی لازم در حوزه مطالعه روشمند کلمه‌های قرآن و معرفی دوره‌های آموزش مجازی و شناسایی گروه‌های فعال در حوزه تدبر کلمه‌ای در سطح کشور با ساختار اولیه‌ای که در شکل زیر مشاهده می‌شود ان‌شاءالله هم‌زمان با ولادت حضرت علی علیه السلام آماده و راه‌اندازی خواهد شد.

۳. در بخش سوم با توجه به نیاز مخاطبان مختلف در سطوح مختلف محتوایی، راه‌اندازی سایت و کانال تدبر در حال آماده‌سازی است که در این بخش برای ارائه محتواها در حال استخراج نقشه آموزشی و پژوهشی مناسب هستیم.

سایت و کانال تدبر کلمه‌ای با هدف ایجاد بستری برای معرفی بهتر کتاب به مخاطبان در سطوح مختلف و ایجاد فضایی جهت ارتباط گسترده‌تر با

شناسه کانال تدبر کلمه‌ای در پیام‌رسان بله
@tadaborekalamei

شناسه‌های اعضای فعال کارگروه در پیام‌رسان بله

خانم قیصری از فعالان بخش مجازی‌سازی کتاب تدبر کلمه‌ای:

@h_ghaysari

• خانم منزوی از فعالان ارتباط با مربیان و مباحثه کتاب و پاسخ‌گویی به اشکال‌های کتاب:

@tmonzavi

• خانم دوستی از فعالان بخش سایت و کانال تدبر کلمه‌ای:

@r_doosti

در تمامی موارد نیازمند به حضور و فعالیت افراد دغدغه‌مند هستیم تا ان‌شاءالله بتوانیم در کنار دیگر عزیزان با قدرت و دقت بیشتری جهت گسترش مطالعه قرآن با رویکرد کلمه‌ای انجام وظیفه نماییم.

ان‌شاءالله از اواخر آذرماه کارگاه‌هایی با عنوان‌های زیر برگزار خواهد شد که از طریق کانال مجمع مدارس و کانال تدبر کلمه‌ای اطلاع‌رسانی خواهد شد:

۱. کارگاه «فهم معنای کلمات راه ورود به فهم قرآن» بر اساس درس سوم گزیده تدبرها، سوره مبارکه مدثر

۲. کارگاه «تبیین جایگاه تدبر کلمه‌ای بین کتب روشی عمومی» بر اساس نکات ارائه شده در جلسات مرور روش‌ها

۳. کارگاه «ارائه سوره مطففین با روش‌های کتب مقدمات، تفکر و کلمه‌ای»

۴. کارگاه اصلاح رویکرد در رجوع به قرآن با تمرکز بر روی بحث ضرورت مطالعه واژه‌ها به همراه مطالبی از کتاب تدبر؛ چیستی و چرایی و چگونگی.

تدبر به وسعت شهرها

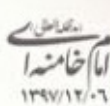
گزارش عملکرد میعادگاه زنجان

|| خانم حاتمی

- تبلیغ و توضیح حضوری تدبر و دوره‌های فهم قرآن در دبستان بین معلمان و مسئولان آموزش و پرورش استان
- ورود مسئول کانون تدبر زنجان به مدرسه نمونه بسیج ابتدایی، شروع کارگاه‌های فهم قرآن برای معلمان هر شش پایه و تدریس مجازی کتاب خیرگزینی در برنامه شاد برای معلمان
- تشکیل گروه‌های مجازی و اطلاع‌رسانی جلسات و اطلاعات.

- برگزاری (است) برگزاری دو کلاس مقدمات تدبر در قرآن، در دانشگاه آزاد اسلامی زنجان
- شروع دوره‌های جدید مقدمات تدبر در قرآن و روش‌های تفکر در قرآن، در دانشگاه آزاد
- برگزاری دوره رشد تفکر اجتماعی ۱
- برگزاری کارگاه‌های نسل توحیدی
- جذب حدود ۳۰ نفر از مربیان و فعالان فرهنگی و شرکت در دوره تربیت مربی نوجوان (مجازی)
- برگزاری کلاس‌های حضوری برای رفع اشکال از کتاب‌های خیرگزینی و حسن‌گزینی

- میعادگاه زنجان بعد از تشکیل کارگروه اصلی خود با برگزاری جلسات هفتگی در جهت رشد علمی و اجرایی خود قدم بر می‌دارد. کادر اصلی گروه در حال گذراندن دوره‌ها هستند (دوره‌های تدبر مدنی، قرآن به قرآن و روش‌های تفکر).
- گزارش کاری میعادگاه زنجان طی سه سال گذشته به شرح زیر می‌باشد:
- برگزاری دو دوره مقدمات تدبر در قرآن در سطح شهر که شرکت‌کنندگان در هر دوره بین ۱۰ الی ۱۲ نفر بودند.
- برگزاری دوره روش‌های تفکر در قرآن (در حال

امروز همه‌ی تلاش دشمنان ملت ایران در جنگ نرم چیست؟ این است که ملت ایران را اندوهگین و ناامید و ترسیده و مانند اینها بکنند، و ادار کنند ملت ایران را که از ورود در میدان بترسد، مأیوس باشد

هدف جنگ نرم دشمن ناامیدی ملت ایران

تدبر و تخصص

گزارش عملکرد مدرسه علوم پایه (اسماء الحسنی)

|| حمیده اسدی (مسئول آموزش مدرسه)

تدبر در قرآن برای همه یک ضرورت است و این ضرورت برای افراد موثر در حوزه‌های اثرگذار بر جامعه بیشتر جلوه می‌کند. با توجه به این مطلب، مدرسه اسماء الحسنی به منظور گسترش مطالعات قرآنی و تدبری در جمع‌های تخصصی علوم پایه و مهندسی به برگزاری دوره‌های تدبری پرداخته تا به مرور جمعی از متخصصان این حوزه که اهل تدبر هستند و در حوزه‌های مختلف فعالیت دارند، تشکیل شود.

طی چند سال گذشته مدرسه اسماء الحسنی در چند نوبت اقدام به جذب قرآن‌پژوه نمود که بسیاری از اعضای این مدرسه در حال حاضر از افرادی هستند که در این دوره‌ها جذب شدند. اگر چه در ادامه مسیر سیر تدبیریشان را در مدرسه تدبر ادامه دادند.

در پی برنامه‌ریزی‌های آموزشی که تابستان ۱۴۰۱ صورت گرفت و در نهایت به طراحی نظام آموزشی ختم شد، برای ترم پاییز امسال به ثبت نام گسترده مخاطبان تخصصی پرداختیم که با استقبال نسبتاً خوبی همراه بود. مواردی که در این زمینه نیازمند برنامه‌ریزی است:

- در این تبلیغات با درخواست مراکز تخصصی جهت برگزاری دوره به صورت حضوری مواجه بودیم که از جهت تأمین نیرو امکان چنین کاری را نداشتیم. لازم است جهت پاسخ مناسب به اینگونه درخواست‌ها برنامه‌ریزی صورت گیرد.
- استمرار برنامه‌های آموزشی (حتی به صورت متمرکز) وابسته به تأمین نیروی انسانی متخصص است.

یکی از مزایای جذب مخاطب از مدرسه

تخصصی، فراهم آمدن زمینه فعالیت در مراکز تخصصی اعم از دانشگاه‌ها و پژوهشگاه‌های مرتبط با عرصه مدرسه تخصصی است که می‌تواند زمینه‌ساز بسیاری از عملیات‌ها و تحولات باشد. با توجه به کمبود نیروهای اجرایی و آموزشی در مدارس جهت پاسخگو بودن به این درخواست‌ها لازم است عملیاتی طراحی شود.

آماده بودن سیر آموزشی آفلاین و استفاده از سامانه LMS می‌تواند تا حد قابل ملاحظه‌ای کمک کننده باشد. در صورت آماده سازی این بستر لازم است برای پشتیبانی مخاطبان و برگزاری کارگاه‌های حضوری در مراکز، برنامه‌ریزی صورت گیرد.

تدبر به وسعت جامعه

گزارش عملکرد کارگروه تدبر شهید شریف واقفی در دانشگاه شریف

|| امیرحسین هادوی

کارگروه تدبر شهید شریف واقفی در ماه شعبان (بهار) سال ۱۳۹۹ توسط جمعی که عمدتاً از دانشجویان دانشگاه شریفی فعال در مدرسه قرآن بودند تأسیس شد. قصد این کارگروه اجرای فعالیتهای قرآنی و تدبیرمحور در دانشگاه شریف است.

در آن برهه، دو کارگاه سوره‌های فلق و شمس پیش از ماه رمضان، و هشت سلسله کارگاه از سوره‌های کتاب روش‌های تفکر، و سوره فجر در بازه ماه شوال تا ماه محرم برگزار شد. تمام کارگاه‌ها، با توجه به شرایط آن دوران، صرفاً برخط بودند.

در گام بعدی، تصمیم کارگروه بر آن شد که به فعالیت عمیق‌تر پژوهشی پردازد و در این راستا، از شهریور ۹۹ تدبر در سور حوامیم در دستور کار قرار گرفت. ضمناً پس از انجام پژوهش‌های دو سوره غافر و فصلت، همایش‌های مجازی این دو سوره نیز برگزار گردید.

دور جدید فعالیت‌های کارگروه، از خردادماه سال جاری و بنا به دعوت و درخواست معاونت فرهنگی دانشگاه از استاد چیت‌چیان برای اجرای فعالیت‌های قرآنی در دانشگاه شریف آغاز شد.

در اولین گام، کارگاه سوره مبارکه شمس در خرداد ۱۴۰۱ با ارائه استاد چیت‌چیان برگزار شد. سپس در تابستان سال جاری، دوره‌ای متشکل از سه جلسه برگزار شد که در آن، بخشی از کتاب مقدمات تدبر، توسط استاد دژبخش تدریس شد. یکی از شرکت‌کنندگان در این دوره، در حال حاضر در حال اتمام دوره کتاب روش‌های تفکر است و شرکت‌کننده دیگری نیز با جلسات ختم مفهومی چهارشنبه‌ها مرتبط شده است.

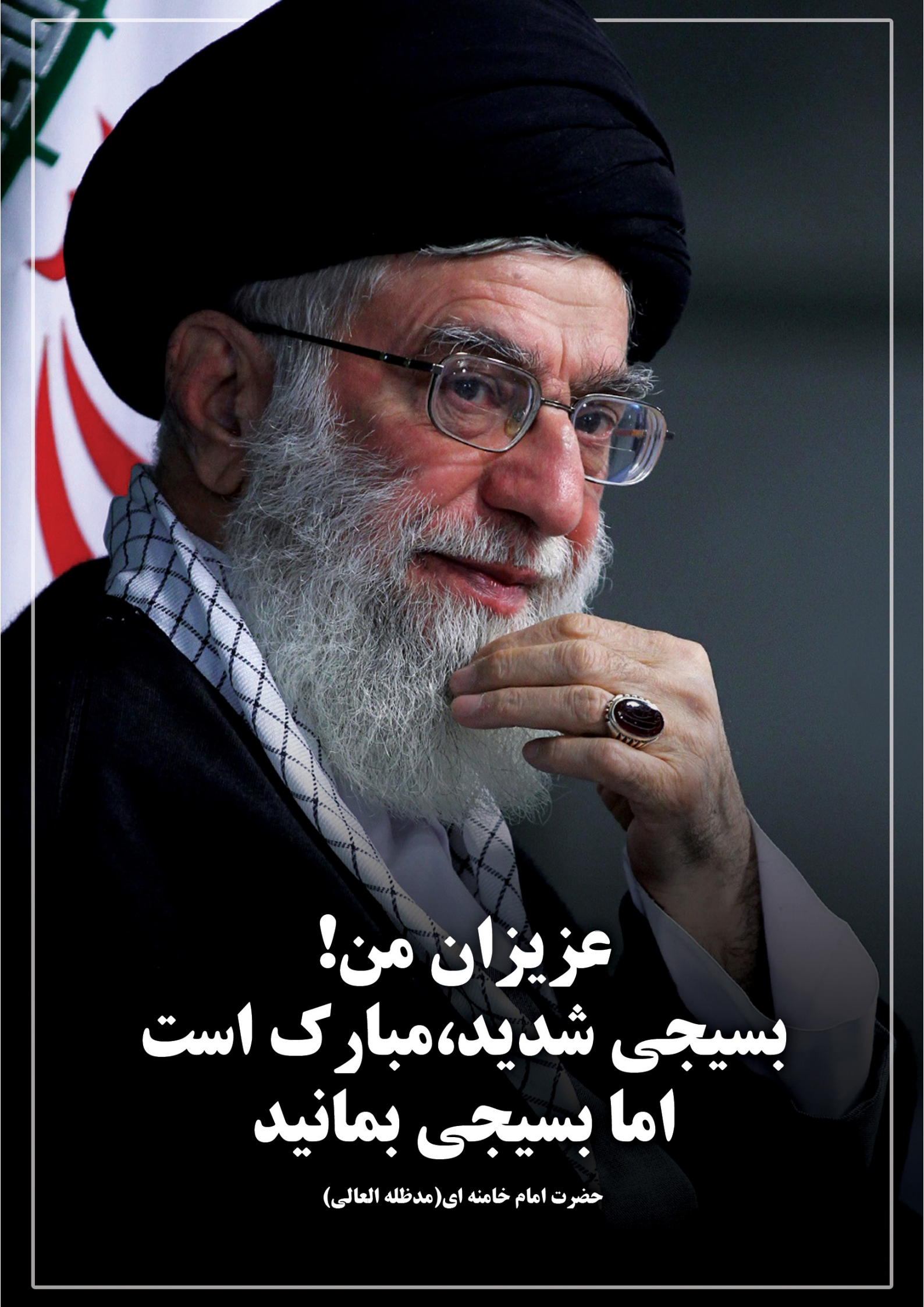
گفتنی است، تمامی کارگاه‌های فوق و همچنین دوره مقدمات تدبر تابستان جاری، با همکاری یا هماهنگی با کانون قرآن و عترت دانشگاه برگزار شد.

با آغاز سال تحصیلی و حضوری شدن کلاس‌ها، کارگروه تصمیم گرفت با ارتقای کمی و کیفی تبلیغات و با ارتباط‌گیری مستقیم با مخاطبان، جذب بهتری را به کلاس‌های تدبر داشته باشد. بحمدلله، در مجموع حدود ۴۵ نفر برای دو کلاس مقدمات تدبر خواهران و برادران ثبت نام داشتند و کلاس‌ها از هفته پیش آغاز شده است. مربی و پشتیبان کلاس برادران، آقایان امیرحسین هادوی و حسین راعی هستند و کلاس خواهران نیز از

حضور خانم‌ها ماجده محمدی و سارا مشحون به عنوان مربی و خانم فاطمه سادات لاجوردی به عنوان پشتیبان بهره می‌برد.

همچنین، هم‌زمان با کلاس‌های داخل دانشگاه، پس از هماهنگی با معاونت فرهنگی و دانشجویی دانشگاه، جلسات هفتگی سیر تدبر در سوره‌ها، در دو خوابگاه مقطع کارشناسی برادران آغاز شده است؛ مربیان این جلسه‌ها آقایان امیرحسین هادوی و نعمت‌الله زرمهی هستند.

در ادامه، کارگروه شهید شریف واقفی با بررسی شرایط فعلی و مشورت با اساتید، تصمیم گرفته است ان‌شاءالله در زمستان جاری، همایش سوره نور را در دانشگاه شریف برگزار نماید. در این راستا، پشتیبانی محتوایی، خصوصاً چندرسانه‌ای اعضای محترم مدرسه قرآن برای ما ارزشمند است. برای اطلاع از برنامه‌های ما و دسترسی به محتواهایی از برنامه‌های گذشته، می‌توانید کانال اطلاع‌رسانی کارگروه را به شناسه @QuranEtratSharif در پیام‌رسان بله دنبال بفرمایید. هم‌چنین راه ارتباط با ما را می‌توانید از قسمت معرفی کانال به دست آورید.

**عزیزان من!
بسیجی شدید، مبارک است
اما بسیجی بمانید**

حضرت امام خامنه ای (مدظله العالی)